

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 86 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 8.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 130.

Kraków, sobota 8 czerwca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odroczaniem do domu 5 Zł.

Cherbourg zbombardowany.

Liczba jeńców wziętych do niewoli pod Dunkierką wzrosła do 58.000. — Atak niemieckiego lotnictwa na lotniska we Francji środkowej i w Anglii południowo-wschodniej. — Zniszczono 143 samoloty angielskie i francuskie.

(§§) Główna Kwatera Wodza, 7 czerwca. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:

Rozpoczęte we środę 5 czerwca we Francji północnej operacje odbywają się planowo. Wojska niemieckie zyskały wszędzie na terenie w kierunku południowo-zachodnim. Liczba wziętych pod Dunkierką jeńców wzrosła do 58.000. Zdobyte w postaci broni i materiału wojennego wszelkiego rodzaju są olbrzymie.

Lotnictwo obruciło w dniu 5 czerwca bombami skupienia wojsk i kolumny marszowe poza linią frontu nieprzyjacielskiego. Zaatakowało ono ponadto szereg ważnych lotnisk we Francji środkowej, wojenny i handlowy port Cherbourg, zaś w nocy z 5 na 6 czerwca szereg lotnisk na wschodnim i południowo-wschodnim wybrzeżu Anglii, z wynikiem pozytywnym.

Ogółnie straty nieprzyjacielskie wynosiły 143 samoloty, z których 49 zniszczono w walkach powietrznych, 19 zestrzelono przez artylerię przeciwlotniczą, reszta zaś na ziemi. 19 niemieckich samolotów zapięło, 3 samoloty nieprzyjacielskie uległy zestrzeleniu w czasie próby wlotu nad teren Niemiec.

Niemiecka artyleria przeciwlotnicza zniszczyła 7 tanków nieprzyjacielskich.

(§§) Berlin, 7 czerwca. We wtorek niemiecka artyleria przeciwlotnicza przyczyniła się wybitnie do odparcia jednego z nieprzyjacielskich ataków broni pancernych koło Abbeville.

Mając przeciwnika wprost przed sobą artyleria ta zniszczyła siedm nieprzyjacielskich tanków. (p)

Evakuacja obcokrajowców z Anglii.

Genewa, 7 czerwca. Angielskie ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie, na podstawie którego wszyscy obcokrajowcy, bez względu na narodowość, przebywający na południowo-wschodnim wybrzeżu, muszą być ewakuowani do

miejsowości, leżących co najmniej o 45 km. od wybrzeża. (p).

Konfiskata wszystkich samochodów we Francji.

Genewa, 7 czerwca. Francuskie minister-

stwo robót publicznych podało do wiadomości, że sztab generalny ze względu na zapotrzebowanie wojskowe skonfiskował wszystkie samochody, znajdujące się na terenie Francji i to zarówno pochodzenia francuskiego, jak i zagranicznego. (p).

Niemieckie ataki bombowe następowały z regularnością zegara.

Wrażenia korespondenta amerykańskiego pod Dunkierką.

(“) Nowy Jork, 7 czerwca. Korespondent agencji „Associated Press” oraz dziennika „New York Herald Tribune” Barnes opisał w realny i przekonujący sposób swoje wrażenia, odniezione w czasie zwiedzania niemieckiego frontu we Flandrii. Barnes określa bitwę we Flandrii jako jedną z najbardziej rozstrzygających w historii. Miał on sposobność obserwować koło Dunkierki niemieckie ataki bombowe, które następowały z regularnością zegara.

Szczególną uwagę korespondenta zwrócił

fakt, że podczas wielogodzinnej walki z angielską artylerią przeciwlotniczą, ani jeden samolot niemiecki nie zdawał się nawet zachwiać.

Z drugiej strony korespondent stwierdza, że bombardowania niemieckie w Dergues i Dunkierce miały skuteczność nie dającą się opisać. Barnes podkreśla z naciskiem, że od chwili swego wyjazdu z Akwizgranu nie zauważył w powietrzu ani jednego samolotu mocarstw zachodnich.

Włoskie wody terytorjalne strefa niebezpieczeństwa.

Zakaz sygnałów syren.

(::) Rzym, 7 czerwca. Urzędowy komunikat, wydany w ostatniej chwili oznajmia, że terytorjalne wody Włoch, Albanii, Imperjum, oraz kolonii i posiadłości włoskich na szerokości 12 mil morskich zostały ogłoszone jako strefa niebezpieczeństwa.

Zarządzenie to weszło natychmiast w życie. Wszystkie statki otrzymały polecenie komunikowania się zgóry w odpowiednim terminie z włoskimi władzami konsularnymi i wojskowymi w czasie zawijania do portów.

Drugi urzędowy komunikat oznajmia,

że sygnały syren mają tylko charakter alarmów lotniczych i wszystkie inne sygnały syrenowe zostały zakazane z natychmiastową ważnością.

Silne wrażenie w Kopenhadze.

(§§) Kopenhaga, 7 czerwca. W sposób niezwykle sensacyjny przyniosła dzisiaj rano poranne dzienniki kopenhaskie informacje o rozpoczęciu nowej ofensywy niemieckiej na froncie północnym, która jest następstwem zwycięskich walk na polach bitew we Flandrii.

Aczkolwiek dzienniki w ciągu ostatnich dni często przepowiadały, iż wojska niemieckie nie dadzą swemu przeciwnikowi chwili wytchnienia, to obecnie są niemal zaskoczone ogromem i potęgą nowego ataku niemieckiego. Dzienniki zwracają uwagę na pierwsze sukcesy niemieckiej akcji ofensywnej i wyrażają przekonanie, iż akcja ta wyda rozstrzygający wynik.

Francja nie doceniła broni pancernej.

Genewa, 7 czerwca. Wojskowy współpracownik pisma „Temps” pisze: Główną przyczyną obecnego kryzysu, który przeżywa Francja jest bezwzględna przewaga w zakresie sprzętu wojennego. Francuzi nie docenili siły dywizji pancernych, popieranych gestami eskadrami nisko lecących samolotów. Doświadczenia, wyniesione z wojny polsko-niemieckiej, nie zostały przez Francuzów wykorzystane, ponieważ zaufali zbyt wrośniętym środkom obrony przeciwko tankom i samolotom. Środki te w rzeczywistości nie zupełnie odpowiedziały temu zaufaniu.

Niemiecki minister żywienia Darre przybył do Rzymu.

(!!) Rzym, 7 czerwca. We czwartek przybył do Rzymu niemiecki minister żywienia Darre w towarzystwie kierownika oddziału polityki handlowej w ministerstwie żywienia dyr. Waltera i dra. Reichle.

Na dworcu powitali go ministrowie rolnictwa Tassinari, prezes międzynarodowego Instytutu Rolniczego Acerbo, ambasador von Mackensen, poseł von Bismarck, kierownik krajowej grupy Niemców Ehrich, oraz szereg osobistości.

Po niezwykle serdecznym powitaniu udał się niemiecki minister żywienia wraz z otoczeniem do hotelu.

Tak wyglądają żołnierze desantu lotniczego.

Niemieckie oddziały epadochronowe odgrywały podczas walk na zachodzie wydatną rolę. Należą one do regularnych formacji armii niemieckiej i noszą specjalne mundury, które jednak niewątpliwie wskazują na ich żołnierski charakter. Zdjęcie nasze przedstawia oddział spadochronowy po zakończeniu jednej operacji wojennej, w czasie której odniósł niejedyn sukces.

Po kapitulacji.

W dniu 28 maja 1940 armia belgijska skapitulowała na rozkaz króla belgijskiego Leopolda III. Stosownie do warunków kapitulacji armia belgijska złożyła broń a żołnierze dostali się do niewoli. Zdjęcie nasze przedstawia rozbrojenie armii belgijskiej. Żołnierze składają broń, która pod niemiecką kontrolą zostaje załadowana na samochody i odwieziona do składów.

Znowu reorganizacja gabinetu francuskiego.

Reynaud objął trzy najważniejsze stanowiska.

Berlin, 7 czerwca. Po raz trzeci od chwili rozpoczęcia wielkiej niemieckiej ofensywy majowej został zreorganizowany gabinet francuski.

Zmian dokonano w nocy ze środy na czwartek. Najważniejszą zmianą jest definitywne usunięcie z gabinetu dotychczasowego ministra spraw zagranicznych Daladiera. Ministerstwo spraw zagranicznych przejął sam Reynaud, który tem samem jednoczy w swej osobie stanowiska premiera, ministra obrony i ministra spraw zagranicznych.

W kierowaniu polityką zagraniczną pomaga Reynaudowi Paul Baudoin, a w kwestiach obrony narodowej doradca jego jest gen. de Gaulle.

Ministrem skarbu został Bothillier. Pernot przejął agendy ministerstwa opieki nad rodzinami francuskimi obok agendy ministerstwa zdrowia. Dotychczasowy minister informacji Frossard został zastąpiony, widocznie z uwagi na wielkie błędy swej pro-

pagandy, przez Jeana Prouvosta. Tekę ministra wychowania otrzymał Delbos.

Reorganizacja gabinetu francuskiego potwierdza pogłoski na temat poważnych sporów, jakie toczono wewnątrz decydujących kół rządowych. Nie ulega wątpliwości, że ofensywa niemiecka wywarła wielki wpływ na przesunięcia gabinetowe.

Noc ze środy na czwartek obfitowała w denerwujące wiadomości. Najprzód Havas doniósł, że Reynaud ustąpi i dojdzie do władzy nowy gabinet. W chwilę potem wiadomość ta została odwołana. Ciekawem jest, że fakt zreorganizowania gabinetu francuskiego została następnie podana przez agencję Reutersa, a nie przez biuro Havasa. Może się to wydać dziwnym dla kogoś, kto nie wie, że politycy francuscy od kilku miesięcy otrzymują rozkazy wyłącznie z Londynu.

Nie jest żadną tajemnicą, że Daladier, który swego czasu zapoczątkował całkowite podporządkowanie Francji rządowi

angielskiemu, obecnie popadł w niełaskę w Londynie. Po upadku jego przyjaciela Gamelina, który zresztą ustąpił również tylko na rozkaz Churchilla, kwestia usunięcia Daladiera z gabinetu francuskiego była tylko kwestią dni. Reynaud, ulubieniec Londynu, pozbył się zatem nie milej konkurencji, stając się w dużej mierze dyktatorem. (p).

Mianowano również nowego ministra handlu.

(!) Genewa, 7 czerwca. Z Paryża dodatkowo donoszą, że Reynaud dokonał w ciągu czwartkowego przedpołudnia uzupełnienia swego przekształconego gabinetu, mianując ministrem handlu deputowanego Chichery.

Nastroj kryzysowy w Paryżu.

Doniesienia belgradzkie o przekształceniu gabinetu francuskiego.

(!) Belgrad, 7 czerwca. Wielką sensację w kołach politycznych Jugosławii wywołało doniesienie z Paryża, że rząd Reynauda zgłosił dymisję, która jednak nie została przyjęta przez prezydenta republiki Lebruna. Z doniesienia tego wnioskując się tu o nastrojach kryzysowych w Paryżu.

Wojna czeka na rejestrację...

Kraków, w czerwcu.

Bitwę we Flandrii nazywają pisma największą bitwą świata. Blednie wobec niej bitwa pod Lipskiem, zwana przecież „bitwą narodów”, w której grzmiało tysiąc armat, blednie bitwa pod Waterloo, walki nad Berezyną w roku 1812 zdają się być małym tylko epizodem, a nawet gigantyczne zapasy wojny światowej rozgrywanej się na tych samych terenach ustąpić musiały pierwszeństwa tej olbrzymiej rozgrywce.

Za blisko jeszcze huczą armaty, za blisko słychać huk walących się fortec i domów, zbyt bliskie to wszystko czasowo i przestrzennie, abyśmy mogli dotychczasowe walki i poszczególne etapy tej wojny ująć w jakąś całość, wyrobić sobie o niej pogląd. Nie możemy jeszcze ani przewidzieć dalszego ciągu walk, ani wiedzieć jakie tereny będą nimi opjete ani wogóle nie bliższego.

Gdybyśmy analizowali powody tej wojny moglibyśmy stwierdzić, że jest to olbrzymi porachunek między dwiema ideologiami: narodowo-socjalistyczną i kapitalistyczno-demokratyczną, z innego punktu widzenia znowu jest to walka o rozdział równy dóbr, które zostały zgromadzone w niewielu rękach. Z jeszcze innej strony oglądając tę wojnę, możnaby upatrywać w niej wyrównanie rachunków między aryjskim a żydowskim światem. Ale wszystkie te kryteria są tylko częściowo słuszne, gdyż można o wojnie sądzić dopiero po jej zakończeniu, t. j. wtedy, kiedy poznamy wszystkie jej fazy i sprężyny.

W chwili, kiedy zostanie podpisany pokój, kiedy przestaną grzmieć armaty i latać bombowce, wtedy przystąpią różni historycy do metodycznego opisu wojny. Na pierwszy ogień przyjdzie pytanie: jak nazwać tę wojnę, których jesteśmy świadkami? Znamy z historii wojnę trzydziestoletnią, wojnę siedmioletnią, sukcesyjną, trojańską, wojny punickie, wojny religijne, wojnę szmalkaldzką, wojny krzyżowe, trzy wojny bałkańskie w początkach XX-go wieku, a ostatnio po wojnie światowej wojnę domową w Hiszpanii i wojnę abisyńską.

Wojnę trwającą cztery lata, od roku 1914—1918 nie nazwano wojną czteroletnią, gdyż chciano dać jej zupełnie wyjątkowe miejsce w dziejach Europy i świata spowodu jej olbrzymich rozmiarów, gigantycznych strat i skutków. Nazwano ją więc „wojną światową”. Ścisłe biorąc określenie „światowa” opiera się na trzech momentach tej wojny: udziału w niej Japonii, zresztą bardzo platonicznie, i ograniczającego się do wzięcia niemieckiej dzierżawy Kiau Czau, udziału w wojnie Ameryki północnej i Turcji, jako państw pozaeuropejskich, a w końcu z tego powodu, że walczyły również armie sprowadzone z Indji, Indochin, Afryki i innych kolonii brytyjskich i francuskich. Był to więc największy ludzki wysiłek, na jaki się dotychczas zdobyło: równocześnie starło się pięć części świata na teren walk. Nie wiele było wypadków, aby walczyło kilka kontynentów: Azja z Europą w średniowieczu, (napady tatarskie, tureckie, wojny krzyżowe), Europa (Hiszpania) z Ameryką, w XV i XVI wieku, Europa i Ameryka (wojna angielsko-amerykańska w końcu XVIII-go wieku) i na tem mniej więcej koniec.

W czasach jednak kiedy mówi się i myśli się coraz realniej o komunikacji międzyplanetarnej, kiedy Picard snuje śmiałe plany dostania się na dalekie planety, nie dziwnego, że normalny „porządek” wojen z „dobrych” dawnych czasów został smrotnie przekreślony. Ludzie prosto nie pozwalają historykom snuć spokojnie swych rozważań i tak ich przeciążają pracą, jakby robili to nau-myślnie.

Obserwując więc rozwój imprez wojennych w świecie, idących ciągle crescendo, dochodzi się do przekonania, że musi raz dojść do walki kontynentów, jako całości w imię ideałów czy interesów, których jeszcze może dziś nie znamy, ale które każdej chwili mogą się ujawnić. Może wtedy dojść do wojny europejsko-amerykańskiej, lub europejsko-azjatyckiej, co zresztą dzisiejsze środki komunikacyjne w pełni umożliwiają. Ale te wszystkie rozważania nie rozwiązują jednego małego zagadnienia, jak historia nazwie w przyszłości obecną wojnę? Na odpowiedź musimy poczekać aż do zakończenia...

Xerez.

Zamknięcie szkół powsz. w Paryżu.

Zarządzenie pod wrażeniem zagrożenia stolicy Francji.

(:) Genewa, 7 czerwca. Pod wrażeniem ataku lotniczego oraz zagrożenia stolicy Francji przez nową ofensywę wojsk niemieckich rząd francuski powołał w środę uchwałę zamknięcia wszystkich szkół powszechnych na terenie Paryża.

Z dnia na dzień

= Kraków, 7 czerwca.

Reynaud Nr. III. Od chwili rozpoczęcia niemieckiej ofensywy majowej gabinet francuski jest przekształcany już po raz trzeci. Trudno znaleźć lepszy i bardziej przekonywujący powód niejednolitości opinii wśród kierowniczej warstwy podlegających wojennych w Paryżu, jak właśnie mnożące się rekonstrukcje rządowe w ostatnim czasie.

Było do przewidzenia, że po ciężkich ciarach przeżytych w ciągu ostatnich tygodni, naładowana atmosfera w Paryżu będzie musiała znaleźć jakieś ujęcie. Obecnie stało się faktem, że rząd Reynauda ustąpił i w myśl wskazówek Londynu wystąpił znowu na widownię w nowym składzie.

Dla nowego rządu Reynauda charakterystyczne są dwie okoliczności. Były prezydent ministrów, a dotychczasowy minister spraw zagranicznych Daladier został usunięty bez śladu. W tym samym dniu, w którym usunięto ze stanowiska generalissimusa Gamelina, w chwili pobytu w Londynie skreślono Daladiera z listy gabinetu francuskiego. Jego ostateczne usunięcie z rządu było jeszcze tylko kwestią dni.

Równocześnie został jednak przeniesiony w stan spoczynku francuski minister informacji Frossard. Spotkał go zatem ten sam los, jaki przed kilku tygodniami stał się udziałem jego angielskiego kolegi Mac Millana. Odnosi się wrażenie, że obaj ci panowie mieli na sumieniu tyle wspólnych konfliktów z prawdą, że nawet ich własnym mocodawcom Churchillowi i Reynaudowi było już tego za dużo.

Zostali oni zastąpieni przez nowych, niewątpliwie, również „zdolnych” polityków. Czy ich działalność będzie stała pod szczególnie gwiazdą, można wątpić, wzięwszy pod uwagę dotychczasowe doświadczenia. Pierwszy start Duff Coopera zaraz na wstępie urzędowania wywołał w całym świecie homerycką wesołość.

Reynaud ustąpił i znowu powrócił. Odszedł jako głowa rozpadającej się i wzajemnie sobie zagrażającej klikki rządzącej, a powrócił znowu jako absolutny władca z łaski Anglii. Równocześnie usta jego stały się pełne oklepanych frazesów na temat sprawiedliwości i wolności. Tymczasem w kieszeni przyniósł on już pełnomocnictwo od swojego mistrza Churchilla, aby beztrosko zlikwidować wszystkich defetystów i jasno myślących Francuzów. Nie ulega żadnej wątpliwości, że Reynaud, który w ostatnich dniach przyswoił sobie wszechstronną praktykę w tej dziedzinie, także i w przyszłości będzie czynił szeroki użytek z pełnomocnictw Churchilla.

W ten sposób coraz wyraźniej zarysowują się kontury wojennego i politycznego rozkładu w tym kraju, który we wrześniu ubiegłego roku lekkomyślnie rozpetał wojnę, która miała zapewnić mu panowanie nad światem. Armia niemiecka przekreśliła jednak energiczną ręką te wszystkie rachuby. Po ciężkiej klęsce wojsk francuskich i angielskich we Flandrii, przyszłość namiestników angielskich we Francji nie przedstawia się bynajmniej różowo.

Szwecja nie udziela wiz turystom

Sztokholm, 7 czerwca. Zagraniczni przyjeźdźcy nie będą mogli w sezonie letnim podróżować po Szwecji. Według zarządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych ruch obywateli zostanie całkowicie wstrzymany. Wizy wjazdowe otrzymywać będą jedynie podróżujący w celach handlowych, jeśli ich przyjazd będzie posiadał odpowiednią wartość dla Szwecji, względnie jeśli ich przyjazd będzie wymagało podtrzymania dawnej nawiazanych kontaktów.

Co widział szwedzki korespondent wojenny we Flandrii?

Olbrzymie ilości materiałów wojennych na polach, ale ani jednego nieprzyjacielskiego samolotu w powietrzu

(§§) Sztokholm, 7 czerwca. Sprawozdawca dziennika „Aftenbladet” nadsyła swemu piśmu sprawozdanie o wrażeniach z swego objazdu frontu. Miedzy innymi sprawozdawca pisze, że w czasie objazdu pobliżu Cassel widział na każdym kroku masy rozbitych angielskich i francuskich tanków i aut ciężarowych. Na każdym kroku leżały rozrzucone po polach mundury, środki żywności, oraz części uzbrojenia. Niemcy zdobyli w Bergues olbrzymie łupy wojenne. Jeden niewielki oddział niemiecki zdobył formalne góry broni, środków żywności, czekolady, oraz 2 miliony papierosów.

Dyscyplina wojsk niemieckich określa sprawozdawca jako wzorową. Żołnierze niemieccy zupełnie spokojnie, jak gdyby w czasie ćwiczeń na placu koszar w najgłębszym spokoju leżeli w swoich pozycjach, a następnie na dany rozkaz z takim samym spokojem szli w ogień.

W sprawie taktyki dowództwa niemieckiego korespondent stwierdza, że głównym jej celem jest oszczędzanie życia ludzkiego aż do najdalszych granic możliwości. Z tego też powodu Dunkierki nie zdobywano forsownymi atakami, ponieważ atak taki mógłby przyspieszyć upadek tej twierdzy zaledwie o kilka godzin.

W dalszym ciągu korespondent stwierdza, że w ciągu czterech dni, jakie spędził w pierwszych linjach żołnierzy niemieckich, nie widział ani jednego lotnika nieprzyjacielskiego. Raz tylko słyszał w nocy jak nieprzyjacielskie samoloty bombowe przelatwały nad jego kwatery. Działalność lotnictwa angielskiego została widocznie przełożona tylko na porę nocną.

Anglicy zwalają odpowiedzialność na Francuzów.

Londyński „Times” znalazł kozła ofiarnego.

(§§) Sztokholm, 7 czerwca. Artykuł wstępny londyńskiego „Timesa” stanowi w dośłownym tego słowa znaczeniu policzek wymierzony w twarz sprzymierzonej Francji. Mianowicie angielski dziennik oświadcza całkiem beceremonialnie co następuje:

„Historja rozstrzygnie co miało bardziej decydujące znaczenie, czy fakt, że Anglia zaniechała wysłania wcześniej silnego korpusu ekspedycyjnego do Francji, czy też zastosowanie przez Francję, pozbawioną fantazji i zakostniałej taktyki, która uniemożliwiła wszelką inicjatywę i stanowiła przeciwieństwo najświetniejszych tradycji Francji”.

Trudno sobie wyobrazić wyraźniejszego potępienia tak „gorąco ukechanego” sprzymierzeńca, który jednak był dobrym wtedy, kiedy chodziło o ostanianie „zwy-

cielskiego wycofania się” Anglików. Ale trzeba przyznać, że wasalowie wielkich mistrzów plutokracji angielskiej są już przyzwyczajeni do wszelkiego rodzaju obelg.

Również z innego względu artykuł „Timesa” jest niezwykle pouczający. Po prawdziwym ogniu huraganowym komunikatów o „zwycęstwach” w angielskiej prasie, można obecnie przeczytać w tych samych dziennikach na temat wyniku olbrzymiej wyniszczającej bitwy we Flandrii następujące przyznanie się ze strony przynębionych zawodowych kłamców.

„Okres wojny, który przypisał Anglii i Francji o olbrzymie straty w ludziach i materiale, został zamknięty”. Sprzymierzeni ponieśli olbrzymią klęskę.

Jak widać z powyższego „Times” z rządem samozaparcie się bije się w piersi.

Aljanci wiele zaniedbali.

Głos turecki o sytuacji na Bałkanach.

Istambul, 7 czerwca. Wydawca dziennika „Tan” Sertel opublikował w ostatnich dniach serię artykułów na temat podróży po Rumunji, w której dochodzi do wniosku, że wpływy Anglii i Francji w Rumunji tak dalece zmalały, iż dzieląc nie chce się wogóle wspominać o gwarancjach aliantów.

Polskie aliantów we Francji północnej sprawozdawca jeszcze coś innego. Mianowicie Rumunja zdawała się na utrzymanie status quo gospodarczych z Niemcami i Anglią, a nie z Rumunji. Rumunja nie miała również wielki nacisk na przyjaźń z Włochami. Wzrastające zainteresowanie Unji Sowieckiej Bałkanami, potwierdzone zawarciem układów z Bułgarią i Jugosławią, jest również bardzo ważnym czynnikiem.

W zakończeniu autor stwierdza, że narażenie nie należy się obawiać rozciągnięcia wojny na Bałkany, ponieważ główny punkt wojny znajduje się na zachodzie Europy. Aljanci wiele zaniedbali na Bał-

kanach, a także i Ententa Bałkańska dużo straciła na znaczeniu i sile.

Demonstracje angielskich faszystów.

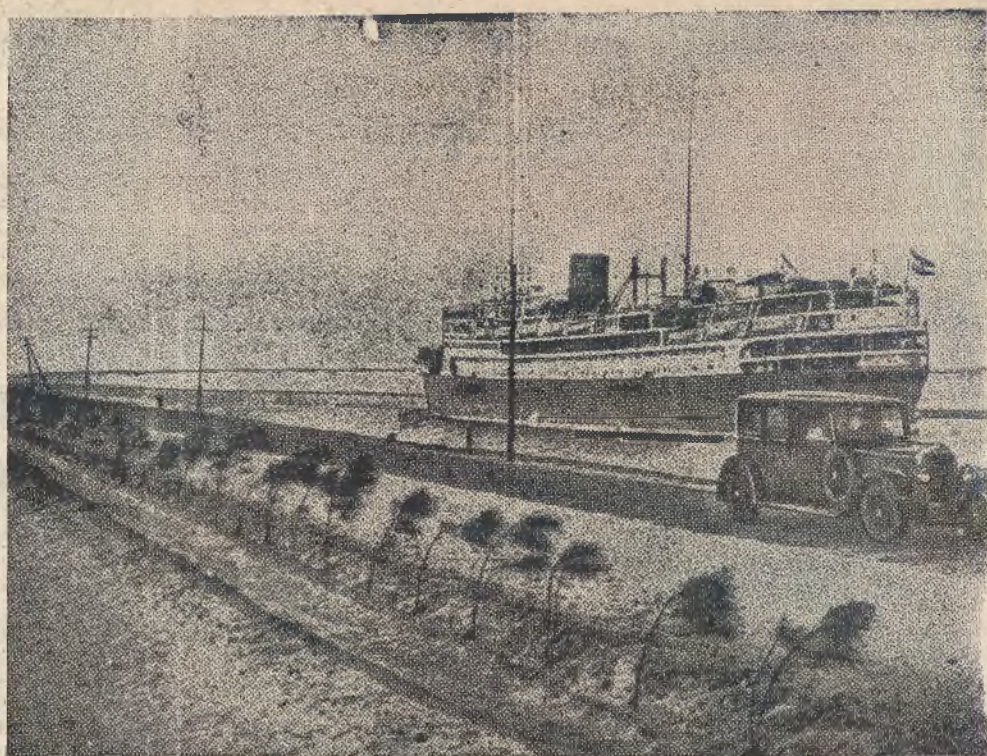
Gsnewa, 7 czerwca. Z rozgoryczeniem pisze „Daily Herald”, że angielscy faszyci aresztowani w ostatnich czasach i umieszczeni w więzieniu w Brinxton wnosili okrzyki „Heil Hitler, Heil Mosley”, gdy tylko zobaczyli przechodzącego się policjanta. Faszyci ci nie myślą wogóle o przegnośowaniu z niemieckiego sposobu pozdrawiania się.

Pismo wyraża nadzieję, że władze angielskie zastosują odpowiednią akcję, aby uniknąć powtórzenia się podobnych zamachów na państwowość angielską.

Jak donosi „Daily Telegraph” skazano trzech studentów na karę więzienia, gdyż malowali na murach Cambridge swastyki i słowa „Heil Hitler”.

Gibraltar, — Widok na miasto i skały.

Fragment kanału Sueskiego.
Wzdłuż kanału biegnie wspaniała szosa automobilowa.

Problem morza Śródziemnego.

Kraków, 6 czerwca.

(x) Wybitni mężowie stanu, reprezentanci reżimu i partii faszystowskiej, wreszcie znani publicyści i dziennikarze w znamiennych swoich mowach rzucają od dwóch już tygodni w naród włoski wielkie hasła i wskazują cele:

Korsyka, Tunis, Gibraltar, Suez.

Te cztery kluczowe pozycje morza Śródziemnego przecinają jakby krzyżem na długość i szerokość morze Śródziemne i są w opinii włoskiej „punktami kontrolnymi niepodległości Italii i Hiszpanii”. Wielkie manifestacje ludności w Madrycie dostrajają się do ostatnich żądań włoskich i agitacja

do wojny o morze Śródziemne

poteźniejsze z dnia na dzień.

Włochy nie chcą pozostać bezczynnymi w tej bezwzględnej walce potęg starej kultury europejskiej i nie chcą być jako naród o wielkich ambicjach imperjalistycznych, wyłączeni poza nawias dziejowej rozgrywki, która zadecyduje o losie i przyszłości Europy.

Hiszpania marzy o dawnej potędze ich króla Filipa II i powtarza słowa ostatniego Filipa V, „że Hiszpania tak długo leżeć będzie na cierniach, jak długo skały Gibraltaru będą w posiadaniu Anglii”!

A więc znowu z dawnych czasów powtarzający się

kryzys problemu morza Śródziemnego.

Rozwój spraw i zainteresowań dla morza Śródziemnego i otaczających go kontynentów, był zmienny. Raz sprawa morza Śródziemnego i z nią połączona sprawa t. zw. „wschodnia” wpływała na nowe ugrupowanie mocarstw europejskich i na międzynarodowe kryzysy i wojny, drugi raz, otaczające państwa i kontynent europejskiej działał na losy tego morza.

To historyczne prawo utrzymało się do dnia dzisiejszego. **Zawładnięcie Abisynią i rozwój mocarstwowy Włoch faszystowskich**, doprowadził w ostatnich latach do napięcia politycznego Italii z mocarstwami zachodnimi, a po zerwaniu porozumienia z Stresy, ugruntował nowe porozumienie oś Rzym—Berlin.

Nie trzeba było długo czekać — nowy układ sił na kontynencie podzielił na sprawy morza Śródziemnego i logika faktów dokonanych wykazywała od dwóch lat, że zmiany terytorjalne wpłyną na dotychczasowy stan posiadania na morzu Śródziemnym.

Od początku wojny wiedzieliśmy we Włoszech, że nadchodzi wielka godzina dla rozszerzenia faszystowskiego imperjum. Wprawdzie Italia nie przystąpiła w jesieni roku 1939 do wojny, ale i nie ogłosiła swojej neutralności, lecz wybrała formę „Non Belligeranza”.

Dzisiaj sytuacja się zmieniła. Italia uważa, że morze Śródziemne jest „Mare Nostrum”, a położenie geograficzne „wyciągniętego buta” Włoch, jakby wydłużonego „mola”, dzieli morze Śródziemne na dwie części.

Hegemonję zaś nad tem morzem, w czasie słabości państwowej Włoch w XIX w., objęła Anglia i Francja. Francja przez swoje zdobycze w północnej Afryce, Anglia zaś przez umocnienie swej najbliższej drogi do Indii — twierdzami i bramami wejściowymi i wyjściowymi morza Śródziemnego, jak Gibraltar, Malta, Cypr i Suez.

Morze Śródziemne, paki twierdzą Włosi, stało się dla nich „wzięciem”. Pozycje zaś Anglii, nonsensem geograficznym. A więc znowu „przestrzeń życiowa” weszła na tapet.

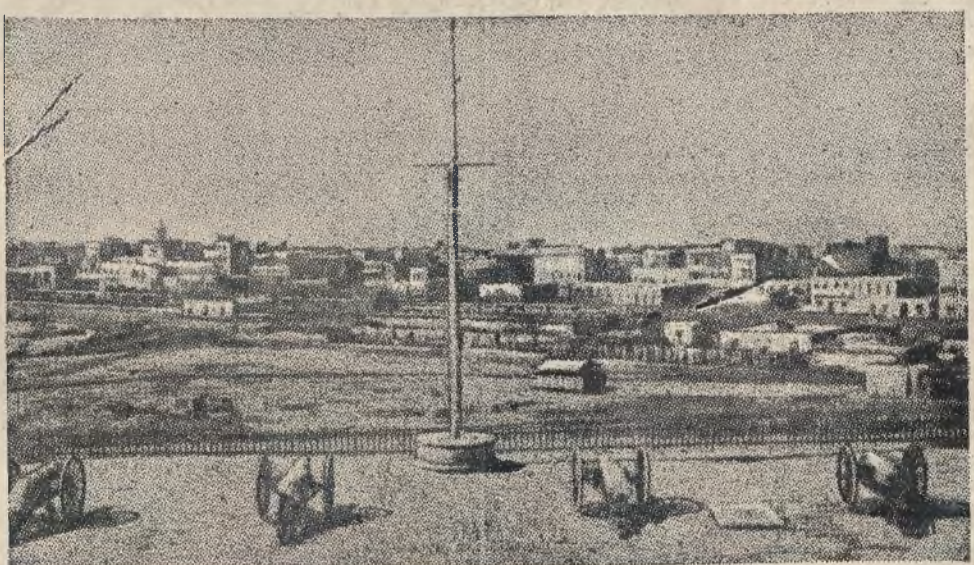
Hasła Italii na tym punkcie są wielkie: „znaczenie wielkiego mocarstwa” powiada-

ja Włosi „jest tylko złuda, a nie rzeczywistością, dopóki nie jesteśmy panami naszego morza”! „Godzina problemu tego morza dla nas wybiła”!

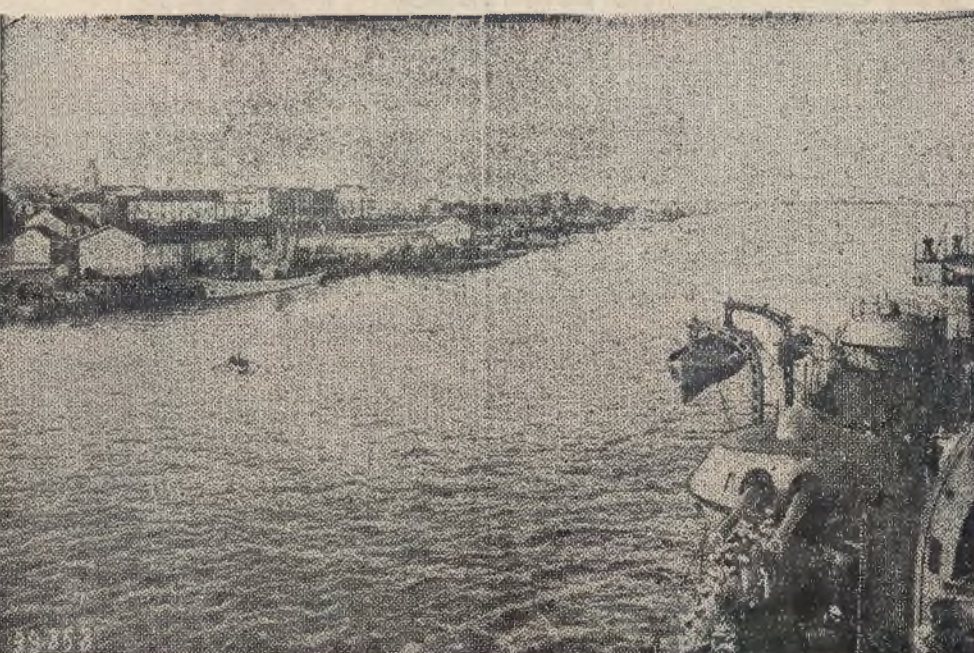
Trzeba przynajmniej, że utracona przed 200 latami **Korsyka** leży tuż przy zachodnim wybrzeżu Italii. Od południa znowu ufortyfikowana **Bizerta**, port w Tunisie, jak

Ogólny widok Tunisu.

Miasto Suez.

Ogólny widok wielkiego portu w Bizercie, najważniejszej bazy operacyjnej w Tunisie.

nowoczesna Kartagina może w razie wojny paraliżować ruchy nowoczesnego Rzymu. Usadowienie się Anglii w twierdzy Gibraltar, przy wyjściu z morza Śródziemnego na Ocean Atlantycki, odczuwa jeszcze dotkliwiej Italia, aniżeli Hiszpania. Prawie 75 procent handlowego tonażu Włoch przejeżdża przez tę cieśninę pod lufami armat angielskich. Również drugie wejście i wyjście morza Śródziemnego „Suez”, dotyka Italję nietylko moralnie, ale i materialnie. Cały bowiem tranzyt tam i z powrotem jej najnowszej kolonii abisyjskiej musi opłacać wysokie trybuty i poddawać się kontroli międzynarodowego towarzystwa, eksploatującego kanał Sueski.

Nie wszystkie jednak powyższe strategiczne pozycje posiadają istotną wartość dla przeludnionej Italii. Tylko **Tunis**, który ma już około 80.000 zamieszkałych tam Włochów, przedstawia jeszcze wartość dla przyszłej kolonizacji Włoch i może korzystnie uzupełnić granice Libiji.

Czy też droga z pewnością już prowadzonych układów, czy też przez przystąpienie Włochów może już jutro do wojny, przeciw entencie, **nastąpi w przyszłości przesunięcie sił na morzu Śródziemnym**. Historia uczy nas, że tylko zmiana sytuacji militarnej na kontynencie, może zmienić sytuację geograficzną granic morza Śródziemnego.

To ciepłe i lazrowe morze Śródziemne, do którego tęsknili i do którego ciągnęli w średniowieczu i później różne narody z północy, to morze stykające ze sobą trzy kontynenty i będące w starożytności kolebką kultury i cywilizacji, **pozostanie i będzie zawsze ośrodkiem krzyżowania się interesów politycznych i handlowych wielkich państw europejskich**.

CIKAWOSTKI.

Cesarz Tytus.

Może o żadnym innym cesarzu rzymskim nie zachowały się tak miłe wspomnienia, jak o cesarzu Tytusie. On to, z polecenia swego ojca Wespazjana wyruszył do Palestyny i zburzył Jerozolimę. Za jego też rządów wielkie nieszczęście spadło na państwo rzymskie, bo pamiętny wybuch Wulkanu zniszczył zupełnie trzy miasta.

Sam Tytus uchodził za bardzo dobrego, stąd też nazywano go: „Miłość i słodycz rodu ludzkiego”.

Kiedy przyjmował petentów i rozpatrywał ich prośby, nigdy nikogo nie odprawiał bez nadziei. Skoro przyjaciele zwracali mu uwagę na to, że więcej obiecuje, aniżeli może dotrzymać, cesarz oświadczył, że nie chciałby, aby ktokolwiek odchodził od niego smutny.

Pewnego dnia przypomniał sobie po uczcie, że przez cały dzień nie wyświadczył nikomu żadnego dobrodziejstwa. Wówczas to wyrzekł pamiętne słowa: „Przyjaciele, straciłem dzień”. (b)

*

Drzewo budulcowe.

Teodor Zawadzki wydał w roku 1616 książkę, w której powtarza twierdzenie, że drzewo na budowę bywa trwałe, nie zgnięje i robaki go nie toczą, o ile rąbać je, „gdy słońce jest w byku, koziorożcu i pannie (bo te są zimne znaki) na wschodzie miesiąca, także w pierwszych dniach trzech jako po północy albo poranku, póki słońce nie zniży się. Drzewo ze pnia rąbać przed świętym Fabianem i Sebastjanem, w ostatniej kwadrze gdy miesiąc jest pod ziemią, na budowanie, takie i inne statki domowe, bo takie drzewo długo trwa”.

Zapewne tej starej metody, o jakiej autor pisze, i później się trzymało, skoro te dawne budowle, po dziś dzień jeszcze tu i ówdzie stoją i tak długo zdrowo się zachowują.

Podziękowanie narodu niem. dla Adolfa Hitlera.

— Berlin, 7 czerwca. Zastępca Adolfa Hitlera minister Rudolf Hess po zwycięskim zakończeniu bitwy we Flandrii belgijskiej i francuskiej wyraził podziękowanie w imieniu całego narodu niemieckiego dla Wodza Hitlera w telegramie, który między innymi mówi: **Naród niemiecki wyraża podziękowanie z najgłębszym wzruszeniem i miłością Tobie Wodzu i armii, która rozstrzygająca bitwę, zakończoną zupełnym zniszczeniem przeciwnika, największą w historii, przemieniła w zwycięstwo, nie mając sobie równego w świecie.** (p)

Ostra odprawa dla mocarstw zachodnich.

(::) Madryt, 7 czerwca. Wielkie zainteresowanie, jakie ujawnia w ostatnich dniach prasa państw demokratycznych wobec Hiszpanji, skłoniły dzienniki madryckie do ponownego zwrócenia uwagi, iż jest zupełnie nie na miejscu udzielanie dzisiejszej Hiszpanji „dobrych” rad. „ABC” podkreśla, że ofiarą krew hiszpańska jest najlepszą gwarancją zdolności narodu do decydowania o własnym losie. Nikt nie może sobie rościć pretensyj do wywierania nacisku na decyzję Hiszpanji. Zakrawa wprost na ironję, że ci sami ludzie, którzy jeszcze nie tak dawno temu zabierali opinię publiczną Hiszpanji, obecnie znowu usurpują sobie prawo udzielania odmłodzonej Hiszpanji ojcowskich rad. Ta klika nie bierze jednak pod uwagę faktu, że rady te nie znajdują już obecnie chętnego posłuchu wolnomularzy hiszpańskich, tak, jak to było dawniej. (p)

Nowi ambasadorowie Anglii i Francji w Moskwie.

(!!) Moskwa, 7 czerwca. Jak urzędowo komunikują, angielski charge d'affaires w Moskwie, Rougetel, odwiedził komisarza spraw zagranicznych Molotowa, oświadczając mu, że rząd angielski zamierza dokonać zmiany na stanowisku dotychczasowego ambasadora Sedsa przez zastąpienie go sir Staffordem Crippsem w charakterze ambasadora zwyczajnego bez nadzwyczajnych pełnomocnictw. Molotow oświadczył angielskiemu charge d'affaires, że ze strony rządu moskiewskiego nie zachodzą w tym względzie żadne przeszkody.

W ciągu dnia zjawił się u Molotowa francuski charge d'affaires Payart, aby mu zakomunikować życzenie rządu francuskiego w sprawie zamierzonej zmiany na stanowisku dotychczasowego ambasadora w Moskwie, Naggiara, przez p. La-bonne. Komisarz spraw zagranicznych Molotow oświadczył francuskiemu charge d'affaires, iż nie widzi żadnych przeszkód i że w dniu 6 czerwca udzieli rządowi francuskiemu swej odpowiedzi.

Katastrofalna powódź w amerykańskim stanie Nebraska.

(!!) Nowy Jork, 7 czerwca. Jak donoszą z Omaha w stanie Nebraska, z powodu nieustannych oberwań chmur, liczne rzeki i strumienie wystąpiły z brzegów, przyczem w północno-zachodniej części tego stanu

wielkie obszary zostały zalane wodą. Dotychczas stwierdzono 13 śmiertelnych ofiar. W wielu miejscowościach wody zniszczyły domy mieszkalne i zabudowania gospodarcze.

Usprawnienie komunikacji kolejowej na linii Kraków—Przemyśl.

Zmiany w rozkładzie jazdy kolejowej.

Warszawa, 7 czerwca. Aby uzyskać odpowiedni okres czasu na przeprowadzenie kontroli celnej na dworcach w Zychlinie i w Strykowie, wprowadzono nowy rozkład jazdy na trasie Skłerniewice—Łowicz—Stryków z ważnością od dnia 1 czerwca. Skutkiem nowych zmian, musiał również ulec zmianom rozkład jazdy na linii Warszawa—Łowicz—Zychlin.

Od dnia 15 czerwca kursować będą pociągi pociągowe E 351 (odjazd z Krakowa 5.50, przyjazd do Jarosławia 11.22) i E 352 (odjazd z Jarosławia 15.57, przyjazd do Krakowa 21.18).

Pociąg osobowy P 805 (odjazd z Krakowa 20.00, przyjazd do Rzeszowa 0.23) będzie

regularnie kursował dalej aż do Jarosławia (przyjazd do Jarosławia 2.01). Także i pociąg osobowy P 802 (odjazd z Rzeszowa 6.45, przyjazd do Krakowa 11.05) będzie kursował od Jarosławia (odjazd 5.02).

Na linii Jasło—Stróż kursujący pociąg osobowy P 910 (odjazd z Jasła 5.44, przyjazd do Stróż 6.52) będzie zatrzymywany także i w Bieczu.

Pozatem czas jazdy wielu pociągów osobowych na linii Kraków—Przemyśl zostanie wydatnie skrócony. Szczegółowych informacji na temat zmian w rozkładzie jazdy można zasięgnąć na dworcach kolejowych.

KRONIKA.

Sprytni fałszerze.

Kraków, 7 czerwca. W ostatnich dniach pojawiły się w pokatym handlu paczki z rzekomo „oryginalną” herbacianką, opatrzoną znakiem jednej z firm krakowskich. Herbatę tę sprzedawali paskarze po nabywale wygórowanych cenach.

Smakoszki, którzy zlakomili się na tę herbatę doznali jednak przykrego zawodu. Okazało się, że herbatę, mimo firmowego opakowania i znanego znaku fabrycznego jest prosto dawno wygotowana i wysuszoną i nie posiadającą najmniejszej wartości.

Jest to jeszcze jedna nauka, aby nie dowierzać zbyt łatwo towaram oferowanym „okazyjnie” przez pokatych handlarzy.

Zapisy szkolne w Warszawie.

— Warszawa, 7 czerwca. W dniach od 27 do 31 maja br. przeprowadzono w Warszawie w 82 punktach zapisy do publicznych szkół powszechnych. Zapisywano dzieci polskie, podlegające obowiązkowi szkolnemu, które w bieżącym roku szkolnym nie uczyły się. Zgłosiło się około 8 tysięcy dzieci.

W dniach od 3 do 4 czerwca przyjmowano dodatkowo wpisy tych dzieci, które miały być zapisane, lecz nie zostały dotychczas zgłoszone. Zapisy dzieci z terenów zagrożonych epidemią, mimo iż zgłosiły się w znacznej liczbie, nie mogły być przyjmowane z powodu zamknięcia szkół na tych terenach przez władze sanitarne. Jeżeli władze sanitarne zezwola na otwarcie tych szkół, w liczbie 25, zarządzane będą zapisy dodatkowe.

Cyrk Staniewskich w Warszawie.

Warszawa, 7 czerwca. Warszawa ma obecnie nową atrakcję. Jest nią znany cyrk Staniewskich, który u zbiegu ulic Mokotowskiej i Kruczej rozbił swoje namioty. Występy artystów cyrku cieszą się ogromną popularnością wśród mieszkańców Warszawy, spragnionych tego rodzaju rozrywki. Obok popisów nurków, ekwilibristów, magicznych wyczynów sztuki strzała Nemo, cyrk zademonstrował także tańce oraz pokazy tresowanych małp, kotów i psów.

Bandyci obrabowali dwie wille w letnisku podwarszawskim.

— Warszawa, 7 czerwca. W Podkowie Leśnej pod Warszawą dokonali szajka wchwalonych bandytów onegdaj w nocy na-

padu na dwie wille. Około godziny 21-ej trzech uzbrojeni bandyci wtargnęli przez okno do wille, należącej do inż. Władysława Trapszo, poczem weszli do mieszkania, gdzie znajdowało się 12 osób.

Steroryzowawszy domowników groźbą użycia broni i granatów, bandyci przeprowadzili osobistą rewizję, zabierając napaśniętym pieniądze i biżuterję. Znana artystka teatralna Mieczysława Cwiklińska, która przejechała w odwiedziny do swego brata, została obrabowana z biżuterji i 2.800 zł. Bandyci splundrowali następnie mieszkanie, a łup zapakowali do czterech walizek. Zkończyli oni jednemu z mieszkańców wille, gdzie zmusili go do poproszenia służby o otwarcie drzwi. Usłyszawszy żądany głos, służba drzwi otworzyła.

Bandyci obrabowali drugą wille, poczem wrócili do mieszkania inż. Trapszo, gdzie urządzili sobie kolację z zapasów znalezionych w kuchni i spiżarni. Posiliwszy się, bandyci opuścili wille, zamykając wszystkie drzwi i ostrzegając domowników, aby nie otwierali, bowiem na drzwiach zawieszili jakoby granaty. Jeden z domowników zdołał jednak wydostać się bocznymi drzwiami i zawiadomił o napadzie policję.

Poszkodowani obliczają wartość zrabowanej gotówki i biżuterji na 30.000 złotych. Warto nadmienić, że inż. Trapszowie stracili całe swoje mienie podczas działań wojennych w Warszawie, a Cwiklińska została okradziona przed wojną, a następnie podczas działań wojennych po raz drugi.

Zamach na polskiego policjanta w Jędrzejowie.

Jędrzejów, 7 czerwca. W nocy z 1 na 2 czerwca jakiś nieznany osobnik przybył do mieszkania wachmistrza policji polskiej Piotra Gracy i zapukał do okna sypialni na parterze, wołając: „Piotrze, otwórz!”. Graca wstał z łóżka, podszedł do okna, uchylił firanki i przechylił się przez stojący pod oknem stół, chcąc zobaczyć kto na niego woła. W tej chwili został oślepiony silnym światłem lampki elektrycznej, poczem nieznajomy wystrzelił do niego, trafiając go poprzec szyję w głowę. Ciężko ranny Graca upadł na ziemię, poczem został przez obudzonych domowników przewieziony do szpitala. Śledztwo za zamachowcem jest w toku.

STAN WODY NA WIŚLE pod Krakowem wynosił w dniu 7 czerwca minus 164, w Zawichoście plus 248. Podczas gdy w górnym biegu rzeki woda stale opada, to przybór, który przeszedł przez Kraków przed kilku dniami, dotarł do Warszawy, gdzie woda znacznie się podniosła.

PRZYCHWYCIENIE ZŁODZIEI. Nad ranem strażnik tow. „Obhut” zobaczył na ul. Bandurskiego dwóch osobników, którzy na widok strażnika rzucili się do ucieczki. Strażnik rozpoczął pościg za podejrzanyimi i przy pomocy nadchodzących policjantów pochwycił ich. Okazało się, że byli to dwaj złodzieje, którzy wtargnęli przez otwarte okno do mieszkania w jednym z domów przy ul. Olszańskiej i skradli ze spiżarni kielbasę i słoninę.

JO-KO-MA.

Przypadek.

Pani Aleksandra była surowa, enotliwa, stateczna i dystygnowana. Według żółtych komentarzy pana radey, który się bezskutecznie kiedyś zalecał do pani Al., surowa, ponieważ nikt nie próbował jej upiec przy własnym ogniu, enotliwa, bo cierpiała na chroniczny brak okazji, stateczna, gdyż poruszała się, jak okret wojenny, a dystygnowana, gdyż patyk z natury rzeczy jest zawsze dystygnowany. Ale jak było naprawdę — niewiadomo. Dość, że p. Aleksandra chodziła zapięta na wszystkie guziki aż pod samą szyję, nosiła długie suknie i rumienila się jeśli ktoś (mężczyzna oczywiście) spojrzał na jej kostkę, co uważała za szczyt nieprzyzwoitości. W domu wszyscy siedzieli sztywno, jak świeżo odprasowane kołnierzyki, wszyscy, to znaczy jej mąż, a pozatem kucharka i pokojówka. Mąż był jej podnóżkiem, pieskiem i pantoflem, nie dlatego, żeby p. Aleksandra grymasiła lub miewała kobiece kaprysy, tylko atmosfera domu trzymała męża w napięciu i strachu, jak przed zamrożoną tajemnicą nie tającą, jak śnieg na szczytach Mont Everestu. Ale raz kiedy p. Aleksandra była sama przeraził ją głos dziewczonki. Zdziwiona i oburzona kto śmiałby zakłócić jej ciszę domu, podeszła do drzwi i otworzyła. Przed nią stał młody przystojny człowiek o suchawym wyrazie twarzy i nieprzyzwoicie bezczelnym spojrzeniu.

— Czy tu jest pokój do wynajęcia? — i włożył się do wnętrza bez pardonu. Prawda, zapomnieli o tem, że postanowili wynająć jeden pokój.

— Tak... ale właściwie nie dla panów, tylko dystygnowanej, skromnej kobiety.

— Ja jestem też skromny i dystygnowany, ale przypadkiem urodziłem się mężczyzną, tylko przypadkiem, zapewniam pania — zaśmiał się i ukazał rząd białych, lśniących zębów.

Cóż to za arogant i impertynent — oburzyła się w duchu p. Aleksandra i nim miała czas mu coś w tym sensie odpowiedzieć, bezczelny „przypadek” powiedział

rozkazująco: — Proszę mi pokazać ten pokój.

Pokazać może, ale nie wynajmie mu za nic w świecie! Z przesadną powolną dystynkcją poszła po klucze i otworzyła pokój. Był to jedyny jasny słoneczny kat w tym ciotliwym domu i może dlatego razili oczy p. Aleksandry, gdyż był po prostu bezczelnie wesół, ani trochę nie zapraszał do rozmawiań moralnych.

Natret stał zachwycony. Pysny. — Pysny pokój — powiedział — tego zaśnieżonego mamuta trzeba usunąć, bo po prostu cuchnie średniowieczną cnotą, tam przyjdą kłaski, to lósko... phil... spał na nim chyba jeszcze Ryszard Lwie Serce — tam przyjdzie tapczan, tam kwiaty, lustro, szafa, jakikolwiek obraz z naga kobieta — będzie cudowny.

Pani Aleksandra zaniemówiła z oburzenia. Cóż ten... rozporządza się w jej domu, jakby był co najmniej kucharka, w tej chwili pójdzie precz! Naga kobieta! Wstyd, ha! ha!

— Panie, niech pan sobie nie myśli... — Ja właśnie sobie myślę, że pan jest nawet ładna — powiedział bezczelnie natretac p. Aleksandrze wprost w oczy.

— Ja sobie wypraszam...

Gdyby był pan mężem — przerwał znowu nieznajomy — tobym sobie wyprosił taką suknię. Któż to widział nosić taki worek zakonnicy z tysiącem guzików, jak on to odpiął... — zatroszczył się poważnie zdemoralizowany typ.

— Ładna ma pan wychowanie — zaczęła znowu p. Aleksandra...

— Ale pan musi mieć piękne ramiona, co za karnacja, włosy przepyszne i te oczy... kto pania tak ubrał?

Pani Aleksandra zrozumiała, że z nim się nie dogada, prztem pierwszy raz ktoś do niej mówił w ten sposób i rozbił ją po prostu z dystynkcji, cnoty, surowości, stateczności. Ciemny rumieniec oblał jej twarz i zaróżowił małe muszelki uszu, w których tkwiły średniowieczne, ciężkie masywy złota. Nieznajomy to spostrzegł i już miał coś powiedzieć, ale p. Aleksandra powzięła postanowienie usunięcia niebezpieczeństwa, jakie emanowało z tej rozmowy. Wyciągnęła białą szczupłą rękę i pokazała mu drzwi, mówiąc: „Proszę natychmiast opuścić moje mieszkanie!” — prztem głos jej drżał.

Wtedy stało się coś niesłychanego. „Zaraz opuszczę — powiedział bezczelny typ — a wieczór przyjdę z rzeczami.”

Porwał jej rękę, przyciągnął ją całą do siebie, zamknął w mocnych kłamek ramion i zaczął całować... „Cudownie pani wygląda z tem oburzeniem... śliczne oczy... usta, włosy... raczka taka mała, taka despotyczna i niedobra. Wieczór musi pani ubrać inną, ładną suknię wiewiórki, abym zobaczył ramiona... jak można tak się marynować... co to za mąż, zamordowałbym go... taka młoda, ładna kobieta”.

Pani Aleksandra straciła niemal przystojność. Nie mogła krzyknąć, gdyż przebiegała kucharka, bułby straszny skandal. Ten namiętny szepet i pocałunki oszalały ją zupełnie, odebrały piękna, wzniosła postawę, jąka przebiegła przy przypadkowym zetknięciu z mężczyzną. To było okropne! Odepchnęła go z całej siły i upadła na fotel. Nieznajomy powiedział „do wieczora” i wyszedł.

To było straszne nieszczęście, tragedia, ruina moralności. Jak on śmiał bezczelny typ i co teraz zrobić? Zobaczyła na stoliku pozostawione pieniądze jako zadoatek, wstrząsnęła się na nowo na myśl, że wieczór znowu się z nim spotka. Nie wyjdzie do niego, powie mężowi, aby go odprawił, a jeśli on coś powie?... Co zrobić? Skroń jej palaty i pulsowały. Usiadła na fotelu i spojrzała na swoją suknię automatyycznie. Zniszczona trochę to prawda. Swoją drogą mogłaby już ubrać inną, a nie chodzić w jednej i tej samej codziennie. Trzeba było ubrać zaraz, ale którą... Raptem przychwyciła się do myśli, która przecięła pod jej ten typ. Nie! zostanie w tej.

Przeszła do salonu i spojrzała w lustro. Zauważyła, że rumieniec ożywił jej twarz bezwzględnie, aż zaróżowiły szyję. Musi się przecisnąć, przecieć w tej szarpaninie (o ha! ha!) rozluźnić się jej zawsze gładko zaczesane włosy. Wyjęła szpilki, wspaniały warkocz opadł na ramiona, zauważyła, że kołnierzyk od sukni był zmity (wstyd okropny!) trzeba jednak przebrać suknię inną, a nie wcale. To jest tylko konieczność — nie więcej. Niech sobie nie myśli...

Zaczęła odpiąć guziki, aż ją to zirytowało. Rzeczywiście strata czasu tyle guzików. Suknia opadła z niej z cichym szelestem, stała prawie obnażona przed lustrem. Pierwszy raz zauważyła, że jest na-

prawdę ładna i młoda. Delikatna biała skórka, wspaniałe włosy, duże ciemne oczy, smukłe nogi. Jest ładna i to jest kłopot. Jaka ubrać suknię? Przeglądnięta szafa i zdecydowała się na aksaminową w kolorze czerwonego wina skromnie wyciętą, ale jakże krótką! Nie mogła jej przecieć nosić, bo...

Co też maś powie... rzeczywistość jest mała... Ponieważ przecieć jakaś haniebna zdrada. No, ale inna suknia to nie jest zdrada, a „tamto”, czy to jej wino?... Ubrała się, upięła warkocz w grecki węzeł na karku i czekała z niepokojem na męża. Jak mu wytłumaczyć tę zmianę i w dodatku powiedzieć o wynajęciu pokoju temu... nie wiedziała jak go nazwać.

Mąż w istocie zauważył, że żona wyjechała „inaczej”, jak codziennie. Tylko „inaczej” — to było oburzenie! Nic ładniej, czy gorzej, tylko „inaczej” jak codziennie.

Przypatrzyła mu się i odwróciła z niechęcią. Mamu! Skąd jej taka myśl przyszła do głowy? Och to okropny dzień! Ale nie czuła się tak znowu okropnie.

Kazała wyprzątać pokój, przestawić meble według gustu tego... nawet kupić kwiaty. Tłumaczyła się na prawo i lewo, że tak chciał ten subtelny i dojrzały zapłaci, a im właśnie są obecnie pieniądze potrzebne. Nikt się o to nie pytał, wszyscy to znaczy kucharka i pokojówka nie licząc męża (bo mąż się właściwie nie liczy) trochę się zdziwili, ale obcy człowiek, to już ma różne fanaberie, więc trudno.

Wieczór p. Aleksandra była podniecona, a gdy zadzwonił dzwonek, znowu straciła przystojność na chwilę. Otworzyła pokój, natret zapytał bez wstępow, czy jest pan, musi się z nią widzieć w sprawie pokoju. Pani wyszła z wypekami, „natret” obrzucił ją zachwyceniem spojrzeniem. Zapytała tak, aby mąż słyszał, czy zmiana dekoracji pokoju będzie mu odpowiadała, starała się nadać swemu głosowi kamienisty spokój, ale coś niebardzo...

Przeszedł miesiąc i lokatorami oraz znajomymi wstrząsnął niesłychany skandal, bo oto cnotliwa, dystygnowana, surowa i stateczna p. Aleksandra rozwiódła się z mężem po pięciu latach wzorowego pożycia i złączyła się z „przypadkiem” w pełnej świadomości szczyścia, miłości i własnej piękności.

Król Haakon poważnie chory.

Sztokholm, 7 czerwca. Według doniesień nadeszłych tu z Danji, król Norwegji Haakon miał poważnie zachorować. Istnieje obawa, że król nie przeżyje wojny w północnej Norwegji. Opiekę nad chorym królem spełnia kilku lekarzy, którzy go nie opuszczają ani na chwilę.

Rząd jugosłowiański przejmuje stację radiową w Belgradzie.

Belgrad, 7 czerwca. Belgradzka stacja radiowa, która zarządzana była przez towarzystwo angielskie, została przejęta obecnie przez rząd jugosłowiański za cenę 6,629,414.

Jak wiadomo, już w sierpniu ub. roku zarządzono upaństwowienie wszelkich stacji radiowych, angielscy jednak właściciele rozgłośni belgradzkiej potrafili dotychczas przy pomocy kruczków prawnych i rozmaitych manewrów odwieść chwilę oddania stacji aż do dnia dzisiejszego. W szczególności właściciele stacji zażądali niebawem wysokiego odszkodowania za stację belgradzką, sięgającą kwoty 20 milionów dynarów.

Nowy sposób tłumaczenia się.

(::) Genewa, 7 czerwca. W komunikacie angielskiego ministerstwa wojny powiadziano, że w nocy z 31 maja na 1 czerwca brytyjskie oddziały wojskowe, działające w rejonie Bodoe „usunęły się w tył”.

Zaiste określenie „bardzo ostrożnie” i Po pielegnowanych przez Duff Coopera zwyczajach można było oczekiwać nietylko samego „usunięcia się w tył”, ale jeszcze z dodatkiem „zwycięskie”, a już conajmniej „skuteczne”.

Flasko zaciągu ochotniczego w Londynie.

Berno, 7 czerwca. Z pewnej wiadomości zamieszczonej przez „News Chronicle” wynika, że ogłoszony niedawno pobór ochotniczy w Anglii do t. zw. obrony kraju zakończył się zupełnym fiaskiem. Z pośród młodzieży w wieku 18—19 i pół lat, których wezwano do służby, zgłosiło się w Londynie zaledwie 793 ludzi.

Premjer Litwy wyjechał do Moskwy.

Kowno, 7 czerwca. Litewski premjer Merkys udał się na zaproszenie Mołotowa do Moskwy. Towarzyszą mu generał dywizji Reklaitis, i zastępca litewskiego ministra spraw zagranicznych.

Koła polityczne nważają, iż wyjaśnienie aktualnych problemów nastąpi w ramach istniejącego układu litewsko-rosyjskiego.

Co grają w kinach?

Kino „Atlantic”

KRAKÓW, STRADOM 15

Od piątku 7 czerwca do czwartku 13 czerwca b. r. — ciekawy film na tle prawdziwego zdarzenia p. t.

NASZA CZWÓRKA

Wrolach głównych:

Ingrid BERGMAN
Hans SÖHNER

Oryginalne brazylijskie piosenki Indowo. Piękne podzwrotnikowe krajobrazy. — Ponadto dodatki.
Początek w dniu powszednim o godz. 3.30, 5.15 i 7.00. W soboty i niedziele o godz. 3.00, 4.30, 6 i 7.30. — Poraunek w niedzielę dm. 9 czerwca o godz. 10.15 i 12. 1196k

Kino „ADRIA”

KRAKÓW, ul. STAROWIŚLNA 21

wyświetla od piątku, dnia 7 czerwca 1940 wspaniały film z życia młodzieży szkolnej, p. t.:

„Żłodzięka”

w rolach głównych:

Jutta Freybe, Ingeborge v. Kusserow,
Hans Leibelt, Christine Grabe, Herman Braun i inni.

Nadprogram:

aktualny tygodnik dźwiękowy.

Początek programu o g. 3.30, 5.30 i 7.30.
W niedzielę i święta poranki o godzinie 10-tej i 12-tej. 1195k

PROSZĘ PAMIĘTAĆ...

— ...i gdyby pani zdecydowała się wyjść zamaż, to proszę w pierwszym rzędzie o mnie pamiętać!

— Czy to pańskie powiedzenie mam traktować jako oświadczenie?

— Nie! Ale może pani u mnie bardzo łatwo dostać piękne meble; jestem bowiem, jak pani wiadomo, właścicielem magazynu mebli.

Ciekawa literatura.

W dawnych czasach, kiedy to jedynym środkiem komunikacyjnym była kolasa lub wierzchołowiec, przy każdym uczęszczanym gościńcu były pobudowane olbrzymie domy zajazdne.

Szyby w tych domach były zapisane tysiącami konceptami. Była to oddzielna literatura, rodzaj nawet dziś już nie znanych anonosów miłosnych, przygód rozmaitych, często dobrze pośredniczących między zakochanymi. Z nich to niejedna Zosia dowiedziała się o wdychaniu swego Jasia.

W owych czasach starsi strzegli młode panienki, by się do okna lub drzwi zapisanych nie zbliżyły.

Kawiarnia „PRZYSTAŃ” Bar

Kraków, św. Marka 25 BILARD

Dobra kuchnia — wyborne

ciasta i napoje

Miły lokal Pogodny nastrój Ceny niskie

1116k

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

LXV. Obwieszczenie Starosty Miejskiego.

Dot.: treści i publicznego ogłaszania zawiadomień o śmierci.

Co do treści i ogłaszania zawiadomień o śmierci zarządzam z natychmiastową mocą obowiązującą co następuje:

1) Zawiadomienia o śmierci mogą w przyszłości zawierać jedynie:

- a) imię, nazwisko i zawód zmarłego,
- b) wiek zmarłego i datę zgonu,
- c) dzień, godzinę i miejsce pogrzebu, oraz ewentualnych czynności kościelnych,
- d) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania pozostałych członków rodziny, wraz z określeniem stosunku rodzinnego do zmarłego, lecz bez jakiegokolwiek dalszego dodatku.

2) Poza ogłoszeniem w dziennikach wolno nalepieć zawiadomienia o śmierci li tylko w miejscach przez władze kościelne w tym celu umyślnie przewidzianych i to w taki sposób, aby sprawiał wrażenie porządku i czystości. W związku z tym odsyłam do mego 62 obwieszczenia z dnia 10 bm. dotyczącego umieszczania ogłoszeń.

3) Kto przeciwdziała niniejszemu zarządzeniu, a w szczególności kto sporządza, rozszerza, umieszcza albo każe umieszczać inne zawiadomienia o śmierci jak dopuszczalne, podlega karze grzywny lub aresztu.

Kraków, dnia 4 czerwca 1940. 1287k

Starosta Miejski
Schmid.

I. Km. 52/40, 387/39 i 933/39
OBWIESZCZENIE o licytacji nieruchomości w Zgłobicach. Komornik Sądu Grodzkiego, rew. I-go, Franciszek Jurkowski, urzędujący w budynku sądowym, pokój Nr. 6 w Tarnowie, na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 11 lipca 1940 roku o godzinie 10-tej rano w Sądzie Grodzkim w Tarnowie, sala Nr. 41, piętro I-sze, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu nieruchomości, należących do dłużników wódz Katarzyny ze Stefanowiczów Bielowej, działającej osobiście i jako matka i opiekunka nieletniej swej córki Franciszki Bielówny, Jana Biela, Franciszka Biela, Marii Bielówny i Wiktorji Bielówny, zamieszkałych w Zgłobicach, za dług należny Karolowi Władysławowi Moskalowi, działającemu przez matkę i opiekunkę Stanisławie z Moskalów Uszkową, Spółdzielczej Kasie Stefczyka z Zhyłtowskiej Górze i Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Tarnowa.

Sprzedażana nieruchomość składa się z realności, oznaczonych lwh. 12 i 155 ks. gr. gm. kat. Zgłobice, wyżej wymienionych dłużników własna w częściach niewydziałonych fizycznie.

Realność lwh. 12 gm. Zgłobice składa się z sadu owocowego i placu, na którym znajdują się zabudowania, jak to dom w stanie lichym z przybudówką i stodołą zawalona. Realność ta z zabudowaniami położona jest przy szosie, wiodącej z Tarnowa do Krakowa, w odległości około 200 metrów od rzeki Dunajca, cała o powierzchni według arkusza posiadłości 67 ar. 22 metrów kwadratowych, czyli 1 morga 260 sążni, w jednym kawałku i oznaczona parcelami lkat. 15, 53, 54, 702, 703, 704 i 705/1 ks. gr. gm. kat. Zgłobice.

Realność lwh. 155 gm. Zgłobice z zabudowaniami oszacowana została na kwotę 8,550 złotych, z czego cena wywołania wynosi 2,687 złotych 50 groszy, a przystępujący do przetargu winien złożyć wadium w kwocie 355 złotych.

Realność lwh. 155 gm. Zgłobice bez zabudowań oszacowana została na kwotę 8,700 złotych, z czego cena wywołania wynosi 2,775 złotych, a przystępujący do licytacji obowiązany złożyć kaucję w kwocie 370 złotych.

Cała nieruchomość, składająca się z realności obj. lwh. 12 i 155 ks. gr. gm. kat. Zgłobice z zabudowaniami i przynależnościami oszacowana została na łączną sumę 7,250 złotych, z czego cena wywołania wynosi 5,437 złotych 50 groszy, a przystępujący do przetargu reflektant na całą nieruchomość winien złożyć wadium w kwocie 725 złotych.

Przystępujący do przetargu dla uzyskania tytułu własności obowiązany jest przedstawić zezwolenie Starostwa w Tarnowie, względnie Dystryktu w Krakowie na prawo nabywania własności powyższej nieruchomości.

Rękojmię należy złożyć w gotówkę, albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze matoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zwieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość od godz. 8-mej do 18-tej, a akta egzekucyjne przeglądać w Sądzie Grodzkim w Tarnowie, pokój Nr. 63, p. II. 1291k
Tarnów, dnia 4 czerwca 1940 roku.

Z przyprawą Francka kawa jest lepsza!

JOANNA CZARKOWSKA.

Zwątpienie

19)

Orkiez milczał. Patrzył gdzieś ponad głowy ludzi, gwar, śmiechy.

— Zaczynam wierzyć w to — mówił powoli Orkiez w dalszym ciągu, nie patrząc w żadnym określonym kierunku — że jedyną prawdą jest kłamstwo, a że moja „Prawda” miała być kobietą, więc kobieta jest kłamstwem.

Marta popatrzyła na Orkieza zdumiona, a potem na Jerzego, straciła humor.

Orkiez przeprósł ich, że już późna godzina i wyszedł.

— Jaki on jest dziwny — powiedziała zamysłona Marta.

— Jaka ty jesteś dziwna — odpowiedział jej Jerzy — przepraszam cię, muszę odejść do tamtego stolika — i odszedł.

Dlaczego Jerzy tak powiedział?... *

... Czy nie wiecie, co się dzieje z Radwańską?

— Ukryła się w zaciszu domowym, ale on wyjechał.

— Tak?... *

— O! już dawno, jeszcze w czerwcu.

— A skąd pan wie o tem?

— Rozmawiałem z inżynierem Domaśzewskim, który był u Radwańskiej, ale go nie zastał. Został adres wiedeński, podobno tam wjechał. Aha! Miał też zmienić nazwisko przez adopcję, ale nie było robił plotek, bo nie widział napewno. Jakies tam świetne propozycje, oferty, no cóż? Miał głowę, to mu trzeba przyznać. Zresztą tutaj i tak stracił wszelkie szanse wskutek tej całej przykrej afery.

— No dobrze! Ale przecież nie on był winien z punktu widzenia prawa, rozprawa bo czyła się przeciwko żonie, więc cóż?

— Niech mi pani wybaczy, ale to jest naiwne stanowisko. Czy pani wie, jak to było? Jedzie sobie jęzomość tramwajem i złodziej wyciąga mu zegarek z kieszeni. Robi się ruch, policja, protokół, dowód, familia i t. d. Potem skutek jest taki, że okradzionego pana pokazują palcem i powiadają: Popatrz to ten, który miał złodziejską afere! Pani teraz rozumie, prawda?

— Tak, pan ma rację, to jest duża niesprawiedliwość, ale tak jest.

* * *

...Tyszkowski ma profil artysty — myśli Marta — wysokie wspaniałe czoło, wydarty długi nos, trochę już szpakowate, rozrzucone włosy.

Sledziła bieg jego palców, wchłaniała żarliwą, namiętną modlitwą pasaży... Andante con moto, jak odprężenie nerwów, uspokojenie w refleksach wieczoru...

Marta była wrażliwa na muzykę, jeśli odczuwała wzruszenie, nie starała się nad nim zapamiętać, ale oddawała mu się całym sercem.

Patrzyła z oświeconego salonu w mrok ogrodu, pachnący powiewami rozkwitłych kwiatów, wilgocią ziemi i niewidoczną zielenią liści. Stamtąd szła cisza oddychająca bzykaniem komarów, głęboko doskonała, przesuwająca się łagodnie po czarnym cielem nocy...

Jaka ta muzyka jest cudowna! Przemawia, jak rozdziała wyjęte wprost z żywego życia, jej i Jerzego życia. Jakże będą następne?...

Arpeggio brzmi, jak alarm przerażający, niepokój... cienie... wściekle. Presto chłoczce, jak bicie...

Ostatnie akordy Appassionaty zanikają wśród zgaszonego gwaru ludzkiego, jak ślad okrętów na morzu...

...Pójdą za chwilę ci wszyscy mili, kochani, ale jakże hałaśliwi ludzie, a ona zostanie z Jerzym. Będzie mogła opowiedzieć mu ten smutek świata bezbrzeżny, jaki

przeżywa zawsze słuchając muzyki, szczególnie, jakie odczuwa na myśl, że już tak będzie, tak zostanie razem z nim złączona jakąś niepojętą ręką przeznaczenia.

Ożyła w niej zapowiedź tego szczęścia, jak trzepocząca się ćma w obliczu światła...

— O czym tak myślisz Marto? — zapytał Jerzy, patrząc jej głęboko w oczy.

— Właśnie o tobie kochanie... ale chodźmy, nasi goście już się oglądają za nami i chcą nas pożegnać. Powiem ci o wszystkim, mamy cafe, długie, wspaniałe życie przed sobą.

* * *

...Jakże nam było miło! Dziękujemy serdecznie i jeszcze raz życzymy szczęścia. — Pani Marto, tylko proszę się nie dać tyraniować tak jak w biurze — dorzucił, śmiejąc się do Szarskiego Borycki.

— O! kij ma dwa końce, teraz ja będę tyranem, musi być jakaś sprawiedliwość na tym świecie.

— Słusznie! Słusznie, kobiety mają kolosalne poczucie sprawiedliwości, dzisiaj rano omal nie dostałem „sprawiedliwości” po głowie od mojej małżonki, gdy ośmieliłem się zaoponować jej argumentom w sprawie zakupna nie wiem już którego kostiumu.

— To okropne! Wygląda pan przecież tak niewinnie!

Wszyscy wybuchali śmiechem, Borycki śmiał się majsterdziej.

Głosy umilkły, oddalały się, zanikały. — Marta wróciła z ogrodu, przez który odprowadzała ostatnich gości

X.

Turoń stał przed biurkiem i przeglądał pocztę, którą mu przed chwilą przyniósł sekretarz.

...Bank zawiadamia, że z dniem... dywidendy... — to do kosa, nie! trzeba się porozumieć ze Stopniewskim...

...Zawiadamiamy, że kredytu w tej wy-

sokości nie będziemy mogli... A to nędzarzel! „W tej wysokości...” trzeba będzie na walnem zebraniu przycisnąć mr. Groarty i omówić ze Stopniewskim...

...Na czwartek herbatka...

Może się da zrobić, jak to było... I can't give you... ta zielonooka Amerykanka... eh!... wszystkie one jednakowe.

Naraz serce mu uderzyło niespokojnie. Białą lakowany list z Europy. Odpisał urzędnika, który przyszedł z jakimś zapytaniem i zaznaczył, że chce mieć spokój przez chwilę. Rozerwał kopertę. Wypadła z wnętrza karteczka od jego znajomego z Wiednia. Przeczytał i z początku nie mógł zrozumieć, zaczął czytać jeszcze raz. „Przepraszam cię bardzo, że list adresowany do ciebie otworzyłem, ale zgodnie z twoim życzeniem, aby ci przysłać listy na obecne nazwisko i pozostawić twój adres w tajemnicy — musiałem to zrobić i przeadresować kopertę. Zresztą listów twoich nie czytam, możesz być pewny dyskrecji... jak ci się podoba, czy nie myślisz wracać do Europy... i t. d.”

Aha! więc co to za list?...

Pisała Elżbieta... litery zaczęły mu wirować przed oczyma, nie mógł zrozumieć ani słowa, zwały się w pochód równych, czarujących kropek. Wpatrzył się dokładnie... „Chce rozwodu, prosi go, aby tę sprawę załatwił jak najprędzej, gdyż jej na tem bardzo zależy. Chciałaby się już uwolnić od tej całej przeszłości, z którą ją i tak nie łączy prócz nazwiska, tytułu przykrych lat i smutnego zakończenia...”

Oparł się ciężko o fotel. W głębi duszy wiedział, że to kiedyś musi nastąpić, ale ludzi się, że ja jeszcze posiada, że wyjechał tutaj dla zrobienia majątku i wróci, aby jej nagrodzić wszystko. Elżbięcie nagrodzić majątkiem!

Trzeba jego kategorii myślenia, aby przypuścić podobną możliwość!

(Dalszy ciąg nastąpi.)

